

Valdkond	Sotsiaalained
Kursuse nimetus	Õpilasfirma
Klass	11.–12. klass
Kursuse eesmärk	<p>Õpilasfirma luuakse ettevõtlusõppe valikainekava alusel selleks, et paremini omandada äritegevuse põhimõtteid, arendada õpilastes algatusvõimet, otsustusjulgust ja vastutustunnet, soovi ise probleeme lahendada. Programmi jooksul rakendatakse teooriat praktikas ja õpitakse tundma majandusmõistete tõelist tähendust.</p> <p>Õpilasfirma näitab selgelt koolis omandatavate teadmiste vajalikkust igapäevaste äriotsuste tegemisel ja edukas palgatöös. ÕF kogemus on hindamatu väärtus tööturul, kus järjest rohkem hinnatakse ettevõtlikke ja loovaid inimesi. Kaasaja muutuv maailmas tuleb järjest rohkematel inimestel elatise teenimiseks oma firma luua, et pakkuda tööd endale ja teistele.</p>
Kursuse sisu lühikokkuvõte	<p>Õpilasfirma on õppeprotsessi osa, mis on üles ehitatud väikefirma tegutsemise põhimõtetele.</p> <p>Õpilased loovad oma firma, valivad toote või teenuse, jagavad ametid ja tööülesanded. Alustamisel koostatakse äriplaan, mida tegevuse käigus järgitakse. Õpilased toodavad ja müüvad oma tooteid või osutavad teenuseid. Õppeperioodi lõpus Õpilasfirma tegevus lõpetatakse. Programmi käigus omandatakse Õpilasfirma juhtimise ja meeskonnatöö oskusi. Aktsionäri või juhina osaletakse otsuste vastuvõtmises. Õpilasfirma töötajad teenivad palka tootjate, müüjate või</p>

	<p>juhtidena. Kogu tegevuse vältel peetakse finantsarvestust ja Õpilasfirma tegevuse lõpetamisel koostatakse aastaaruanne.</p> <p>Õpilasfirma registreeritakse Junior Achievement Eesti (JA) registris. Õpilasfirma tohib tegutseda üksnes JA koolituse läbinud ja õpetamise õiguse omandanud õpetaja/konsultandi juhendamisel, kes vastutab Õpilasfirma tegevuse eest. Õpilasfirma lõpetatakse kooliaasta lõppedes.</p> <p>Õpilasfirma tegevuse etapid:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Õpilasfirma loomine- ideest registreerimiseni JA Eestis2) Õpilasfirma äriplaani koostamine3) Õpilasfirma tegutsemine tootmisest müümiseni või teenuse osutamiseni4) Õpilasfirma lõpetamine
Lõiming teiste õppeainete ja päriseluga	<p>Õpilasfirma programm eeldab tihedat koostööd erinevate aineõpetajate ja klassijuhatajate vahel.</p> <p>Olenevalt Õpilasfirma tegevusvaldkonnast, on võimalik Õpilasfirma valikainet lõimida näiteks keemia (nt kosmeetikat tootvad Õpilasfirmad), arvutiõpetuse (nt programmeerimist vajavad tooted ja teenused), käsitöö ja kokanduse (nt toiduvaldkonnas tegutsevad Õpilasfirmad) õppeainetega. Erinevates õppeainetes omandatud teoreetilisi ja praktilisi teadmisi on võimalik edukalt ära kasutada Õpilasfirma äriidee arendamises.</p> <p>Ettevõtte loomise ja juhtimisega seotud oskusi toetavad näiteks matemaatika (Õpilasfirma finantside õige juhtimine ja arvestamine), eesti ja võõrkeeled (oma äriidee tutvustamine nii kõnes kui kirjas) jne.</p> <p>Samuti on oluline kaasata õppeprotsessi ettevõtjaid, mentoreid nõuandjateks õpilastele. Neilt saadud nõuanded on aktuaalsed ning põhinevad suurel kogemuste pagasil reaalsest ettevõtluse ja konkreetse tegevusvaldkonna maastikult.</p>

Akadeemilise aususe arendamine	<p>Õpilasfirma valikaine suunab ja tunnustab osalejaid tegutsema ausa ettevõtluse põhimõtteid järgides:</p> <ul style="list-style-type: none">• Õpilasfirma ei tooda ega paku selle liikmeid ja teisi kahjustavaid tooteid ning teenuseid;• Õpilasfirma ei tooda ega paku keskkonda kahjustavaid tooteid ning teenuseid;• Õpilasfirma on oma tegevustes läbipaistev ning ei kasuta isiklike eesmärkide ja õpiväljundite saavutamiseks ebaausaid võtteid• Õpilasfirma liikmed kajastavad Õpilasfirma tegevust (sh ülevaade finantsidest, koostööst) ausalt ja läbipaistvalt;• Õpilasfirma valikaine ei õpeta ega julgusta selle osalejaid kasutama ettevõtluses ja isiklikus elus ebaausaid võtteid või tegelema petturlusega edu saavutamise eesmärgil.
Õppija profiili rakendamine	<ul style="list-style-type: none">• Uuriv – Õpilasfirma valikaines osaleja tunneb huvi enesearengu vastu, otsib enesetäiendamise võimalusi iseseisvalt ning teeb Õpilasfirma siseselt koostööd selle teiste liikmetega Õpilasfirma parema toimimise eesmärgil.• Suhtleja – Õpilasfirma valikaines osaleja avaldab julgelt enda arvamust, osaleb lugupidavalt diskussioonides Õpilasfirma teiste liikmetega, arvestab teiste arvamusega ning suudab leida kompromisse erimeelsuste tekkimisel.• Hooliv – Õpilasfirma valikaines osaleja oskab märgata abivajajaid (Õpilasfirma siseselt, valikaine siseselt, ühiskonnas), on empaatiavõimeline ning hoolib end ümbritsevast keskkonnast.• Julge – Õpilasfirma valikaines osaleja tegutseb Õpilasfirma poolt seatud eesmärkide nimel läbimõeldult ning julgelt võtta vastu otsuseid nii koostöös teiste Õpilasfirma liikmetega kui ka iseseisvalt. Osaleja julgelt algatada asjakohaseid diskussioone, tõstatada probleeme, pakkuda lahendusi, viia ellu ideid ning vajadusel küsida abi.• Mõtlev – Õpilasfirma valikaines osaleja mõtleb kriitiliselt enda vastutusvaldkonda kuuluvad otsused läbi, on iseseisvalt informatsiooni otsides

	allikakriitiline ning suhtub Õpilasfirma tegevusega kaasnevate probleemide lahendamisesse avatult.
Õpioskuste arendamine	<p>Suhtlemisoskused</p> <ul style="list-style-type: none">• Võimaluste planeerimine õpilastele, et nad saaksid arjutada ja praktiseerida enda oskus mõtestatud kontekstis (nt müügi- ja avaliku esinemise koolitus, müügimentorite kaasamine äriidee <i>pitch</i>'l loomisesse)• Julgustada õpilasi arvestama võimalike kitsaskohtade ja võimalustega, mis tekivad ideede ja mõtete jagamisel klassis, avalikel müügiüritustel, suhtluses klientide ja partneritega jt.• Erinevates keeltes suhtlemise julgustamine ja toetamine, eelkõige avalikel müügiüritustel ja rahvusvahelistes projektides <p>Enesejuhtimisoskused</p> <ul style="list-style-type: none">• Võimaluste pakkumine õpilaste enda õppeprotsessi jälgimiseks ja juhtimiseks, et ennast arendada (sh Junior Achievement Eesti jt ettevõtlusõpet edendavate organisatsioonide täiendkoolitustel, sündmustel ja võistlustel osalemise võimalused)• Isiklike ja Õpilasfirma reaalsete eesmärkide ja tähtaegade püstitamise toetamine ning tegevuskava koostamine Õpilasfirma tegevusperioodiks• Õpilaste kaasamine õppeainet ja Õpilasfirmat arendavate tegevuste planeerimisse (nt õpilaste soovide arvestamine koolituste ja sündmuste osas)• Positiivse keskkonna loomine Õpilasfirma valikaines, kus õpilased tunnetavad, et õppimine on pidev protsess ja areng• Pidev tagasisidestamine sellest, kuidas toetada õpilaste algatusjulgust ja sisemist motivatsiooni, et tagada eduelamus.
Õpitulemused	<p>Õpilasfirma teostamise tulemusena õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) mõistab inimeste rolle ühiskonnas, tunneb erinevaid ameteid ja selleks vajalikke oskusi;2) tunneb oma loovust ja andeid, loob ideid ja viib neid ellu, rakendab ettevõtlikku ja loovat mõtlemist;3) oskab aega planeerida ja rakendada uurimisoskusi (n. turu-uuring);

	<p>4) oskab töötada meeskonnas, planeerida, organiseerida, otsustada, sihikindlalt eesmärgi saavutada, kaaslast motiveerida, probleeme lahendada, juhtida ja vastutada;</p> <p>5) näitab üles ettevõtlus-võimekust, alustades ja luues reaalse ja eluvõimelise ettevõtte kohalikul või rahvusvahelisel tasandil;</p> <p>6) oskab pidada läbirääkimisi, oma ideed esitleda, suhelda meeskonnas ja müügitegevuses klientide ja koostööpartneritega.</p>
Hindamine	<p>Õpilasfirma valikaine õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega lähtudes kooli hindamisjuhendist. Kontrollitakse ja hinnatakse õpilase teoreetilisi teadmisi, praktiliste tööde täitmise oskusi, loovust ülesannete lahendamisel, arutluse, argumenteerimise ning seoste loomise oskust, õpilase osalemist rühmatöodes ja aruteludes.</p> <p>Õpilasfirma valikaine lõpeb Õpilasfirma tegevusaruande esitamise ja kaitsmisega. Õpilane saab soovi korral sooritada koolieksami majandus- ja ettevõtlusõppest või rahvusvahelise ettevõtluseksami ESP (Entrepreneurial Skill Pass) koolieksamina.</p> <p>Õpilasfirma teostamist gümnaasiumis saab arvestada RÕK kehtestatud praktilise tööna, mille eesmärgiks on ettevõtlusteadmiste omandamine ja ettevõtlikkuse arendamine praktilise tegevuse kaudu. Praktiline töö vormistatakse Õpilasfirma tegevusaruandena.</p> <p>Selleks, et Õpilasfirmat arvestataks praktilise tööna, peab osalenud õpilane olema läbinud kõik nõutud Õpilasfirma tegevuse etapid.</p> <p>Õpilasfirma kui praktilise töö läbiviimisel hinnatakse:</p> <ul style="list-style-type: none">• arusaamist Õpilasfirma tegevusest;• omaenda rolli täitmist Õpilasfirmas;• kõikide etappide läbimise korrektsust ja ajalist täpsust;• Õpilasfirma tegevuse analüüsioskust (tegevuse ja tulemuste hindamist);• vigadest õppimist;• arenemist isiku ja meeskonnana;• meeskonnatöösse panustamist;• esinemis- ja müügioskust;

	<ul style="list-style-type: none">• aruandlusoskust;• oskust õpitut edasi kanda tõelisse ellu
Õppekäigud, külalisesinejad jms projektid,	<p>Kool võimaldab Õpilasfirmadel korraldada müügiüritusi koolis, osaleda laatadel, müügiüritustel ja ettevõtlusteemalistes projektides ning Õpilasfirma koolitustel Eestis ja välismaal.</p> <p>Õppe sidumiseks reaalse ettevõtlusega võimaldab kool kohtumisi erinevate elukutsete esindajatega ja ettevõtjatega koolis ja väljaspool kooli, korraldada õppekäike ettevõtetesse ning kaasata ettevõtjaid tundide läbiviimisse ja mentoritena Õpilasfirmadele.</p>
Õppetöö diferentseerimine	<p>Õpilasfirma valikaine hõlmab endas nii auditoorset kui iseseisvat tööd. Õppeaine edukat läbimist ja pädevuste saavutamist toetatakse ainealaste projektide, sündmuste, võistluste ja õppekäikudega.</p> <p>Kool võimaldab vajadusel Õpilasfirma tegevusi kooli ruumides, kus on internetiühendus ning audiovisuaalse materjali kasutamise võimalus, samuti õpetaja järelevalve all tehnoloogiaõpetuse või kunsti-, käsitöö ja kodunduse kabinettide kasutamist Õpilasfirma tegevuse jaoks.</p> <p>Õpilasfirma valikaine osalejaid innustatakse omandatud teadmisi individuaalselt proovile panema TÜ Teaduskooli majandusolümpiaadil. Kolme silmapaistvamat ja hindamiskriteeriumitele vastanud Õpilasfirmat toetatakse igakülgset võistlust „Eesti parim Õpilasfirma“ ettevalmistustes ja osalemisel.</p>
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none">1) Majandusõpik gümnaasiumile. (2018). Junior Achievement Eesti SA.2) Õpilasfirma tööjuhend. (2018). Junior Achievement Eesti SA.3) JA Eesti juhendid ettevõtjaga kohtumiseks ja ettevõttekülastuseks;4) Ettevõtluspädevuse mudel. Edu ja Tegu programm, Innove.